

Приложение №2. Анализ на действащите нормативни и програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините по управление на отпадъците.

В това приложение са разгледани следните елементи:

- Основни принципи на националното законодателство по управление на отпадъците и основните ангажименти на общината в сферата на управление на отпадъците, произтичащи от това законодателство
- Национални програмни документи определят рамката на програмиране на управлението на отпадъците на национално ниво
- Приета нормативна уредба в общините от РСУО, която да отговаря на съдържанието и изисквания на ЗУО

Анализ на националната нормативна уредба

Към настоящия момент, националното законодателство е в пълно съответствие с европейското екологично право в сектор „Управление на отпадъците“. Важно е да се отбележи, че новата европейска политика бе зададена през 2011 г. с Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа, в която има специален раздел „Превръщане на отпадъците в ресурси“. Факт е, че ЕК предприема допълнителни действия в тази посока като:

- икономически стимули за насърчаване на пазара на вторични материали;
- преминаване към икономика, основана на повторно използване и рециклиране с близко до нулата количество остатъчни отпадъци ;
- при публичното финансиране от бюджета на ЕС – с приоритет са дейностите, свързани с повишаване на нива в йерархията на отпадъците.

Друг ключов програмен документ на ЕС е 7-та Програма за действие Околна Среда 2014-2020, с която се създава обща рамка за всички политики на ЕС в областта на околната среда до 2020 г. Тя е съгласувана със съществуващата стратегия „Европа 2020“, в която устойчивият растеж се посочва като един от нейните три основни приоритета, а ефективното използване на ресурсите — като една от нейните водещи инициативи. Приоритетните цели на програмата са:

1. Опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал на Съюза;
2. Превръщане на Съюза в ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, зелена и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика;
3. Защита на гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и рискове за здравето и благосъстоянието им;
4. Осигуряване на максимални ползи от законодателството на Съюза в областта на околната среда чрез подобряване на неговото прилагане;
5. Подобряване на базата от знания и данни за политиката на Съюза в областта на околната среда;

6. Осигуряване на инвестиции за политиката в областта на околната среда и климата и отчитане на екологичните разходи при всички обществени дейности;
7. По-добро отразяване на проблемите на околната среда в други области на политиките и осигуряване на съгласуваност при разработването на нови политики;
8. Повишаване на устойчивостта на големите градове в Съюза;
9. Повишаване на ефективността на Съюза в справянето с международни предизвикателства, свързани с околната среда и климата

Законът за опазване на околната среда (ЗООС), Законът за управление на отпадъците (ЗУО) и Законът за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, заедно със съответните подзаконовни нормативни актове са основните закони в областта на управление на отпадъците в България. Съществуват и други закони и подзаконовни нормативни актове, които оказват влияние върху развитието на сектор „Управление на отпадъците”, като по-важните от тях са споменати в този раздел от Програмата.

❖ **Закон за опазване на околната среда (ЗООС)**

Общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биоразнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност) са въведени в ЗООС. ЗООС очертава принципите за защита на компонентите на околната среда – като например “устойчиво развитие”, “предимство на предотвратяване пред обезвреждане”, “замърсителят плаща” и интегрирането на политиката на опазване на околната среда в секторните и регионалните политики. В чл.57 са заложили основните принципи на управление на отпадъците: предотвратяване и намаляване; оползотворяване; безопасно съхранение. По смисъла на закона, кметовете на общини са компетентен орган, като в чл. 15. (1) е дадена рамката на тези компетенции, по отношение управление на отпадъците, а именно:

3. организират управлението на отпадъци на територията на общината;
6. определят и оповестяват публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и контролират изпълнението на техните задължения;

❖ **Закон за управление на отпадъците**

Законът за управление на отпадъците,, в сила от юли 2012 г. въвежда изискванията на Рамковата Директива за отпадъците 2008/98/ЕО, включително йерархията на управление на отпадъците. Той въвежда за първи път конкретно адресирани оперативни цели за рециклиране на битови и строителни отпадъци, изисквания към съоръженията и инсталациите за отпадъци, въвежда икономически и регулаторни механизми и инструменти за прилагане на законодателството; правила за управление на масово разпространените отпадъци; урежда подхода за „край на отпадъка” и „странични продукти”, определя детайлно контролните функции на институциите и конкретните глоби и санкции за неспазване на закона. Законът задължава общините да приемат местни наредби за управление на отпадъците, в които да бъдат подробно отразени отговорностите и ангажиментите на всички заинтересовани страни на местно ниво.

Ключови разпоредби, произтичащи от ЗУО, са:

- Количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, които да достигнат общините, в следните срокове и количества:
 - до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло
 - до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло
 - до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.
- Въвежда изисквания най-късно до края на 2020 г. общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.
- Въвежда поетапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес:
 - до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
 - до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
 - до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.
- Кметовете на общини да организират системи за разделно събиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и да осигурят условия за разделно събиране на отпадъци от опаковки за всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители и за курортните населени места.
- Кметовете на общини да осигурят до средата на 2014 г. площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители и при необходимост в други населени места
- Ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места с над 5000 жители и в курортните населени места са задължени от началото на 2013 г. да събират разделно отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали в съответствие с наредбите на общините по чл.22 от ЗУО. Наредбите следва да се приемат от общинските съвети до средата на 2014 г.
- Въвежда детайлни правила и изисквания за сдружаване на общините в регионални сдружения за решаване управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организация.
- Въвежда икономически инструменти за покриване на бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото и за стимулиране на превенцията и оползотворяването на отпадъци преди депонирането.
- Определя националните компетентни органи по Регламент (ЕО) № 1013/2006, изискванията за финансови гаранции при трансграничен превоз, както и възможните случаи на ограничения.

❖ **Законът за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане**

Законът е приет през януари 1996 г (обн., ДВ, бр.8 от 1996 г.), адопълнително със Закон (обн. ДВ, бр.113 от 1999 г.) са ратифицирани и поправките към Конвенцията. На общоевропейско ниво конвенцията се прилага чрез Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.

❖ **Подзаконовни нормативни документи по прилагането на ЗУО:**

- Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.)
- Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)
- Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр.29/1999 г.)
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)
- Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.)
- НАРЕДБА № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (ДВ 66/2014г.)
- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36 от 2013 г.)
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)
- Наредба № 2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 10 от 05.02.2013 г.)

- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.11.2013 г., в сила от 1.11.2013 г.)
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС № 339 от 14.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 112 от 23.12.2004 г.).
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС № 50 от 9.03.2006 г., обн., ДВ, бр. 24 от 21.03.2006 г.)
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)
- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (приета с ПМС № 120 от 30.05.2008 г., обн., ДВ, бр. 53 от 10.06.2008 г., изм. и доп., бр. 5 от 20.01.2009 г., в сила от 20.01.2009 г., изм., бр. 45 от 16.06.2009 г., бр. 69 от 3.09.2010 г., изм., бр. 85 от 29.10.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 29 от 8.04.2011 г., бр. 47 от 22.06.2012 г., в сила от 22.06.2012 г., изм., бр. 75 от 2.10.2012 г., в сила от 1.10.2012 г.; изм. с Решение № 9028 от 22.06.2012 г. на ВАС на РБ - бр. 87 от 9.11.2012 г., изм., бр. 76 от 30.08.2013 г., в сила от 30.08.2013 г., бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)
- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.)
- Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 76 от 31.03.2011 г., обн. ДВ. бр.29 от 08.04.2011 г.)

❖ **Закон за местните данъци и такси**

Механизмът за финансиране на изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на отпадъците е регламентиран със Закона за местните данъци и такси. Въведена е такса битови отпадъци, която се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност (чл. 66 от ЗМДТ):

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци: контейнери, кофи и други;
- Събиране и транспортиране на битовите отпадъци до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- Почистване на улиците, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- Проектиране, строителство, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане

❖ **Закон за устройство на територията**

Законът урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, изискванията към инвестиционното проектиране и строителството в страната, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели.

Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура. От гледна точка на характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация, тези инсталации са определени като втора категория строеж от общо осем категории, като първа категория са най-сложните и рискови, а осма категория – с незначителен риск и сложност.

Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради:

- оценката за съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите обхваща проверката на тези проекти за съответствие с редица изисквания, включително и с изискванията за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване с цел осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране и постигане на съответните количествени цели за оползотворяване и рециклиране
- премахването на строежи се извършва след одобряване на план за управление на строителни отпадъци, изискван от ЗУО
- в разрешението за строеж се вписват мерките за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване и осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране
- на фаза одобрение на строеж за въвеждане в експлоатация не се допуска въвеждане в експлоатация, когато: 1) липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък за последващо закриване и експлоатация по чл.60 от ЗУО; 2) не е издадено разрешение или регистрационен документ за дейности с отпадъци, когато такива се изискват по реда на ЗУО.

Анализ на национални стратегически документи

Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г. е четвъртият програмен документ на национално ниво за управление на дейностите по отпадъците в Р. България, приет от Министерски съвет с решение № 831 от 22.12.2014г. НПУО има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на

съществуващата ситуация показват, че в България има значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда. Това е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им, доколкото е възможно. Основна цел на плана е да подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците. Той постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци.

В обхвата на националната система от програмни документи в анализирания област са още два национални плана, поставящи цели и определящи мерки за решаване на две специфични области от управлението на отпадъците.

❖ **Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.**

Това е първият план за страната, в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинира проблемите и идентифицира необходими мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.т. биоразградими отпадъци. Допълнителен ефект се постига от заместването на фосфатни торове в земеделието с компост. Мерките от плана са заложили и като ключови за постигане на целите на *Третия национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци“*.

❖ **Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р.България за периода 2011-2020 г.**

В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, които в страната основно се депонират. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012 г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали. В процес на подготовка и изпълнение са и инсталации за рециклиране на строителни материали като част от интегрираните регионални общински системи за управление на отпадъците.

Приета нормативна уредба в общините от РСУО

Община Айтос

Общинската програма за управление на отпадъците 2015-2020 г. на община Айтос е разработена във връзка с изпълнение изискванията на националното законодателство:

- *Националният план за управление на отпадъците 2014–2020 г.;*
- *Националната програма за предотвратяване на отпадъците;*
- *Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;*
- *Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.;*
- *Националният план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.;*
- *Третия национален план за изменение на климата 2013-2020 г.(емисии на парникови газове от Сектор „Отпадъци“).*

Програмата за управление на отпадъците 2015-2020г. е в координация с: **Общински план за развитие на община Айтос за периода 2014–2020г.** - документа за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014–2020 г.

Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциала на общината, от една страна и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

Използваният подход, методите и принципите при разработването на Общинския план за развитие (ОПР) гарантират, че стратегическият документ е в съответствие с нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, както и с определените национални и регионални цели и приоритети на развитието в България.

- *План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания на съществуващото депо за ТБО в гр. Айтос, 2005г.;*
- *Наръчник Правила и методики за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на политики в областта на енергийната ефективност и разделното събиране и съхранение на отпадъци в община Айтос, м. юни, 2014г.;*
- Документът е създаден в рамките на проект „Въвеждане на механизми за мониторинг и контрол на изпълнението на политики в община Айтос”, в изпълнение на Договор № 13-13- 23/15.11.2013 г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд .

Целта на настоящият документ е да предложи на администрацията на община Айтос основна информация, на чиято основа да се разработи единна методика за наблюдение, контрол и оценка на публичните политики в общината и в частност, тези свързани с енергийната ефективност и управлението на отпадъците.

Специфичният момент тук се явява обстоятелството, че общината като цяло не осъществява изцяло самостоятелна политика в тази област, а споделя обща такава, под формата на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас. Договорът за финансиране по ОП "Околна среда" бе подписан през август 2011 г. Партньори по проекта, освен община Айтос са общините

Бургас, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец, Сунгурларе и Сдружение за управление на отпадъците - регион Бургас.

В съответствие с това и отчитайки фактът, че става въпрос за политика с над общинско значение, са разработени общи правила за наблюдение контрол и последваща оценка на политиката в областта на управлението на отпадъците.

Настоящият документ е разработен в изпълнение на Договор № 15/20.02.2014 г. с предмет **„Разработване и въвеждане на правила и методики за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на конкретни политики в община Айтос и разработване на Общински план за развитие на община Айтос за периода 2014-2020 г.“, финансиран от ОП „Административен Капацитет“.**

Чрез този документ се цели да се подпомогне и да се повиши административния капацитет на община Айтос, както и да се насърчи прозрачността и отчетността в процеса на изпълнение на публични политики на местно ниво.

Програма за опазване на околната среда на община Айтос за периода 2011–2014 г.в процес на актуализация.

- **Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Айтос ,приета с решение №617 от заседание на общински съвет Айтос, протокол №41/30.09.2014г.;**
- Наредбата е във връзка с чл.22, на Закона аз управление на отпадъците;
- **Програма за управление на утайките, 2014г. с Възложител: Община Айтос;**
- Съгласно изискванията на Директива на ЕС 91/271 ЕЕС е забранено изхвърлянето на утайка в повърхностни води. Утайката следва да се оползотворява, ако е възможно, или обезврежда.

От голяма важност при проектирането на ПСОВ – Айтос е да бъде изготвена и програма за третиране на утайките, която да взема предвид наличните регионални възможности за оползотворяване и обезвреждане, както и качествата на утайката.

Недопустимо от екологична гледна точка е изграждането на ГПСОВ, без такава програма да бъде предварително изготвена. Изчерпателното изследване на отделните възможности гарантира правилния избор не само от екологична, но и от икономическа гледна точка.

Някои от възможностите са използване в земеделието, за възстановяване на нарушени терени, в строителството и други утвърдени добри европейски практики.

Програмата е в съответствие и със следните национални и регионални планове и програми:

- **„Национална стратегическа референтна рамка 2007-2013“;**
- **„Национална програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места с над 10 000 еквивалентни жители“;**
- **„Национална стратегия за околна среда 2009–2018“.**

Община Бургас

Наредба за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Бургас

На основание чл. 21 от ЗМСМА и в изпълнение на разпоредбите на ЗУО, на 24.06.2014 г. Общински съвет Бургас е приел последната актуализация на Наредба за управление на дейностите

по отпадъците, в която са заложили правила и изисквания към причинителите на отпадъци. В наредбата са залегнали всички минимални изисквания, заложили в ЗУО, както и във всички подзаконовни нормативни актове, касаещи управлението на специфичните потоци отпадъци, а именно:

- Правата и задълженията на общинската администрация, физическите и юридическите лица, учрежденията и организациите, при чиято дейност се образуват и/или третира отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии;
- Редът и условията за изхвърлянето, събирането, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови (ТБО), строителните (СО), опасните битови(ОБО) и масово разпространените отпадъци(МРО), негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/, отработени моторни масла /ОММ/, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, излезли от употреба автомобилни гуми /ИУАГ/ и земни маси (ЗМ), както и поддържането на чистотата на територията на община Бургас;
- Финансовото осигуряване на дейностите по третиране на отпадъците и заплащането на съответните услуги;
- Контролът, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на наредбата.

Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Бургас

Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Бургас е приета на 27 март 2003 год., като последните ѝ изменения са от 26 април 2016 год. Чрез нея се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, получавани от гражданите, реда и срока на тяхното събиране на територията на Община Бургас. Наредбата има за цел постигане на достъпност и предоставяне на качествени услуги на гражданите на общината. Като приложения към Наредбата на годишна база се определя размерът на таксите по категории имоти и ползватели на услугата, както и план-сметката за разходите за дейността. Следва да се подчертае, че Община Бургас е въвела добра практика за определяне на диференцирани годишни такси за битови отпадъци за 2016 г., когато таксата се определя според вида и броя на използваните съдове, за различните райони на общината, които отстоят на различно разстояние от депото и съответно имат различни разходи за транспортиране. Също така е въведена цена на услугите за събиране, транспортиране и депониране на битови отпадъци от преместваеми обекти.

Общинска програма за управление на отпадъците.

Основният програмен документ за управление на отпадъците на местно ниво е Общинската програма за управление на отпадъците. Програмата е разработена по обхват и съдържание в съответствие с действащите към момента на възлагането ѝ изисквания. Последната актуализация 2008-2014 г. е във връзка с кандидатстване с разработката на регионални мерки за управление на отпадъците за регион Бургас по оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013, Приоритетна ос 2 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци”.

Разработена е **Програма за капиталови инвестиции**, която са оценени необходимите инвестиционни средства за реализиране на регионална система за управление на отпадъците,

включваща регионално депо и две претоварни станции (Несебър и Карнобат), като и съоръжения за сепариране, компостиране, рециклиране на строителни отпадъци и т.н. Към настоящия момент проектът е реализиран и е изградена основната част от необходимата инфраструктура за екологосъобразното обезвреждане на количеството битови отпадъци, генерирани на територията на Регион Бургас, включващ общините Бургас, Средец, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, Руен, Карнобат и Сунгурларе,

В съответствие с изискванията на ЗУО, посочените общини създадоха „Сдружение за управление на отпадъците - Регион Бургас“, което беше възложен на ОВОС, ПУП, изготвянето на комплексно разрешително и други документи касаещи реализирането на проекта.

Останалите мерки предвидени в Плана за действие са изпълнени в значителна степен, а тези, които не са успели да бъдат реализирани, но все още са актуални ще бъдат включени в настоящата програма за управление на отпадъците 2016-2020 г.

Общински план за развитие 2014-2020 г.

Общинският план за развитие до 2020 г. очертава няколко основни приоритета за развитие на общината. Единият от тези приоритети е насочен изцяло към подобряване и опазване на околната среда и ефективното ползване на природните ресурси. В резултат на това няколко конкретни мерки, свързани с управление на отпадъците, са набелязани в Програмата за реализация на Общинския план за развитие до 2020 г., като индикаторите за изпълнение се отнасят до въведени системи в населените места за разделно събиране на отпадъците; изградени площадки за сортиране на разделно събрани отпадъци; закрити и рехабилитирани нерегламентирани сметища на територията на общината.

Община Камено

Кмета на Община Камено е отговорен за разработването и изпълнението на **Програма за управление на отпадъците**, за територията на общината. Програмата за управление на отпадъците е неразделна част от общинската Програма за опазване на околната среда, която се разработва, приема и отчита по реда на Глава пета от Закона за опазване на околната среда.

Програмата се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците и се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия. Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Тя включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на Община Камено в съответствие с действащото екологично законодателство.

Първоначалната програма за управление на отпадъците на община Камено е изготвена през 1998 г. с период на действие до 2010 г. През 2006 г. е разработена актуализация на програмата за управление на отпадъците утвърдена с Решение № 25 от 16.02.2006 г. на Общински съвет Камено.

Наредба за управление на отпадъците. С тази наредба се уреждат :

- Екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Камено като съвкупност от права и задължения, решения действия и дейности на физическите и юридическите и едноличните търговци, свързани с образуването и третирането на отпадъците, както и контрола върху тези дейности;
- Контрола, глобите и санкциите за нарушаване на разпоредбите на настоящата наредба.

Наредбата има за цел предотвратяване или намаляване на вредното въздействие върху човешкото здраве и околната среда, като изпълнението ѝ се осъществява в съответствие с изискванията на действащите нормативни актове.

Общинският план за развитие на община Камено за периода 2014 -2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014 -2020 г.

Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциалът на общината, от една страна, и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

Община Карнобат

Общински план за развитие на Община Карнобат 2014-2020 г.

Общинският план за развитие на община Карнобат за периода 2014 -2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014 -2020 г. Планът е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на общината. Очаква се с изпълнението на тези планове да бъдат решени ключови въпроси на икономическото, социалното и екологичното развитие на местните общности като равностойни партньори в регионалното развитие на страната и в ЕС.

ОПУО включва мерки, които надграждат, подпомагат и продължават изпълнението на Общински план за развитие на Община Карнобат 2014-2020 г.

Проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“ подобект “Изграждане на претоварна станция за отпадъци – Карнобат”

Целта на проекта е изграждане на необходимата инфраструктура за екологосъобразното обезвреждане на цялото количество битови отпадъци, генерирани на територията на Регион Бургас. Претоварната станция за отпадъци гр. Карнобат ще обслужва Община Карнобат и Община Сунгурларе

Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Карнобат Тази наредба урежда:

Екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Карнобат с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Правата и задълженията на общинската администрация, физическите и юридическите лица, учреденията и организациите, при чиято дейност се образуват и/или третират отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии.

Редата и условията за изхвърлянето, събирането, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови (ТБО), строителните (СО), опасните битови (ОБО) и масово разпространените отпадъци (МРО): опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), отработени моторни масла (ОММ), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), излезли от употреба автомобилни гуми (ИУАГ) и земни маси (ЗМ), както и поддържането на чистотата на територията на община Карнобат.

Контрола, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на настоящата наредба.

Наредба № 3 за опазване на обществения ред и чистотата на територията на община Карнобат

С тази Наредба се уреждат обществените отношения, свързани с осигуряване на обществения ред, поддържане чистотата и извършването на строителна дейност на територията на община Карнобат

Община Несебър

Общинската програма за управление на отпадъците 2015-2020 г. на Община Несебър е разработена в координация както с национални, така и с общински програмни документи, като разбира се са отразени спецификите, приоритетите и потребностите на общината в сферата на управление на отпадъците.

На национално ниво главният стратегически план, от който произхожда настоящата програма е Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците като част от него. Изготвената Програмата за управление на отпадъците на Община Несебър е в съответствие с изискванията произтичащи и от други националните програмни документи, като:

- Националният план за управление на отпадъците 2014 - 2020 г.;
- Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011 - 2020 г.;
- Националният план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.

Като елемент от системата за планиране развитието на общината за периода до 2020 г., Програмата за управление на отпадъците на Община Несебър е синхронизирани и съобразена с Общинският план за развитие на Община Несебър за периода 2014 - 2020 г.

Общинският план за развитие определя рамката за развитие в новия програмен период, като интегрира икономическите, социалните, екологичните и инфраструктурните аспекти на желанието устойчив и балансиран растеж на територията на общината, като дефинира стратегически и специфични цели. приоритети и мерки.

Програмата за управление на отпадъците 2015 - 2020 г. е в подкрепа на Специфична цел 1.4. „Опазване на околната среда" към Цел 1 на ОПР на Община Несебър 2014-2020 г. (Проект) „Интегрирано пространствено развитие и инфраструктурно и екологично подобряване и поддържане" и Мярки 1.4.1.: „Внедряване на пови технологии и третиране на отпадъци". Предвидени са дейности за закриване и рекултивация на общинските депа за ТБО на територията на общината; изграждане на ПСОВ и площадки за компостиране на биоразградими отпадъци.

Наредба № 6 за опазване на околната среда на територията на Община Несебър

С тази Наредба се уреждат условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло и условията за тяхната регистрация, както и обществените отношения, свързани с поддържане на чистотата и опазването компонентите на околната среда на територията на Община Несебър.

Община Поморие

Актуализираната **Програма за управлението на дейностите по отпадъците** на местно ниво в община Поморие е изготвена в съответствие с Националното и Европейското законодателство, които изискват разработване на програми за управлението на дейностите по отпадъците на национално и местно ниво, както и актуализация на съществуващи програми, в съответствие с нови изисквания.

Първата общинска програма за управление на дейностите по отпадъците в община Поморие е разработена и приета през 1998 г.

Чл. 29, ал. 3, т. 2 на Закона за управление на отпадъците вмениява задължението и изискването разработените Програми при промяна във фактическите и/или нормативните условия да се актуализират.

Настоящата програма е разработена за период 2012-2020 г., отчитайки средносрочния и дългосрочния период за изпълнение приложения План за действие.

Последната актуализация на програмата за управление на дейностите по отпадъците е разработена за периода 2016-2020г. ПУО на община Поморие е неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда 2014-2020г.

ПУО е разработена на основание чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/.

Актуализираната програма за управление на дейностите по отпадъците в Община Поморие се изготвя във връзка с чл. 29, ал. 3, т. 2 от Закона за управление на отпадъците: „програмите се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия”.

В тази връзка налице са следните нормативни условия:

- Оперативна програма”Околна среда 2007-2013г.;
- Национална програма за управление на дейностите с отпадъците 2009-2013г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаването на територията на Р. България за период 2011-2020г.;
- Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци предназначени за депониране за период 2010-2020г.;
- Приложение на Директива 2002/96/ЕС за отпадъци от електрическо и електронно оборудване;

- Директива 2002/95/ЕС за ограничаване използването на някои опасни вещества в електрическото и електронното оборудване.

Основен документ е и **Наредбата за изменение и допълнение на Наредба №9** за управление на дейностите по отпадъците на територията Община Поморие. Тази наредба урежда екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Поморие с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Община Руен

Програмата за управление на отпадъците на община Руен за 2015 – 2020 г. е изготвена във връзка с §11 и чл. 52, ал. 3, т. 1. и т. 2 от Закона за управление на отпадъците, обн. ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., съгласно, които, приетите програми по чл. 29, ал. 1, т. 1 от отменения ЗУО запазват своето действие до изтичането на срока им, но не по-късно от две години от влизането в сила на Закона и че програмите се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия. Промяната в нормативната база по отношение на управление на отпадъците в национален план променя и определени схеми и досегашни практики. Разработеният нов План за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г. дава нови насоки и предвиждания, които следва да се имат в предвид в настоящата актуализация, съгласно чл. 52, ал. 4 от ЗУО.

Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Руен е разработена с основната цел да се определят необходимите мерки за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците в община Руен, като елемент на интегрирана Регионална система за управление на отпадъците на регион Бургас, в която влизат общините Бургас, Айтос, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе, чрез която да се постигне намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите и стимулиране на инвестициите в областта на управление на отпадъците.

Общинският план за развитие на община Руен 2014-2020 г. определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие със специфичните характеристики и потенциалът на общината, като отчита насоките, част от областната стратегия за развитие на област Бургас 2014-2020 г. Това е важен стратегически документ, който цели постигането на устойчиво развитие и растеж на база на местните потенциали и сравнителни предимства, като обвързва в както усилията на местната администрация, така и тези на местната общност в общия стремеж към постигане на по-добра жизнена среда и качество на живот.

Община Средец

Общинската програма за управление на отпадъците 2015-2020 г. на Община Средец е разработена в координация както с национални, така и с общински програмни документи, като разбира се са отразени спецификите, приоритетите и потребностите на общината в сферата на управление на отпадъците.

При разработване на Програмата са взети предвид основните изисквания произтичащи от националните програмни документи, в т.ч.:

- Националният план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците като част от него;

- Националният стратегически план за поэтапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011 - 2020 г.;
- Националният план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.

Като елемент от системата за планиране развитието на общината за периода до 2020 г., Програмата за управление на отпадъците на Община Средец е синхронизирана и съобразена с **Общинският план за развитие на Община Средец за периода 2014 – 2020 г.**

Общинският план за развитие определя рамката за развитие в новия програмен период, като интегрира икономическите, социалните, екологичните и инфраструктурните аспекти на желанието устойчив и балансиран растеж на територията на общината, като дефинира стратегически и специфични цели, приоритети и мерки.

Програмата за управление на отпадъците 2015 - 2020 г. е в подкрепа на Цел 3 на ОПР „Интегрирано развитие на общинската територия и нейното адекватно инфраструктурно осигуряване“ и *Мярка 4: „Развитие на инфраструктурата за подобряване на екологичната среда“*, където са предвидени дейности за закриване и рекултивация на общинско депо за ТБО гр. Средец; въвеждане на система за разделно събиране, вкл. отпадъци от опаковки, участие в регионалната система за управление на отпадъците, изграждане на площадка за компостиране на биоразградими отпадъци и провеждане на информационни кампании сред населението.

Общинска наредба за управление на отпадъците

Тази наредба урежда екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Средец с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Правата и задълженията на общинската администрация, физическите и юридическите лица, учрежденията и организациите, при чиято дейност се образуват и/или третира отпадъци, във връзка с ежедневното поддържане и опазване на чистотата на местата за обществено ползване, сградите, дворовете и прилежащите територии.

Редът и условията за изхвърлянето, събирането, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови (ТБО), строителните (СО), опасните битови (ОБО) и масово разпространените отпадъци (МРО): опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), отработени моторни масла (ОММ), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), излезли от употреба автомобилни гуми (ИУАГ) и земни маси (ЗМ), както и поддържането на чистотата на територията на община Средец.

Финансовото осигуряване на дейностите по третиране на отпадъците и заплащането на съответните услуги.

Контрола, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на настоящата наредба.

Община Сунгурларе

Програмата за управление на отпадъците на община Сунгурларе за периода 2015-2020 година е разработена в съответствие с чл. 52 на Закона за управление на отпадъците, 2012 г. и е в съответствие с „Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците“, утвърдени със Заповед № АД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите. Тя въвежда и изискване общината да разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците за територията си за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Общинският план за развитие на Община Сунгурларе 2014-2010 г., като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие.

С наредбата за опазване на околната среда се регламентират и определят процесите на контрол, върху състоянието на околната среда на територията на община Сунгурларе. Контролът се състои в постоянен мониторинг на качеството на компонентите на природната среда и отчитане при настъпване на промени или изменения в тях, и определяне на причини и източници предизвикали тези изменения.

В наредбата за управление на отпадъците се определят правата и задълженията на всички физически лица, които живеят или временно пребивават на територията на общината и юридически лица, които осъществяват дейност на територията на общината.

Наредбата е във връзка с чл. 22, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците и действа на територията на община Сунгурларе.

Тази наредба урежда :

Правата и задълженията, по отношение на дейностите за управление на отпадъци на територията на община Сунгурларе, на физически и юридически лица, които живеят или временно пребивават в общината, или осъществяват дейност на нейна територия.

Редът и условията за изхвърляне, събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на:

- битови отпадъци (БО);
- строителни отпадъци (СО);
- производствени отпадъци (ПО);
- опасни отпадъци (ОО);
- масово разпространени отпадъци (МРО);
- биоразградими отпадъци (БРО);
- отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ) и поддържане на чистотата на територията на община Сунгурларе.

Финансово осигуряване на дейностите по третиране на отпадъците и заплащането на съответните услуги.

Контрола, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на настоящата наредба.

